

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Syllabus for M. A. in Hindu Studies, 1st Semester

Branch: MH

Branch Code: 01

Subject Name: Parichayatmak Sanskrit

Subject Code: 1410104

With effective
from academic
year 2022-23

Course Description: The course aims to provide exposure to the structure and characterization of Sanskrit Language.	
Relation to	Tenses, conversation, usage.
Course Objective: The course aims to enable students: <ul style="list-style-type: none"> • Develop a good understanding of foundational concepts of Sanskrit language and will enable students to understand basic grammar. • Inculcate a very good understanding of Sanskrit language and its usage.	
Learning Outcome On completion of the course students will be able to :	
LO 1 –Develop a good understanding of Grammar methods through which sentences can be constructed.	
LO 2 – Achieve a good command over the language.	
LO 3 – Acquire knowledge of various interrelated aspects of language and grammar.	

Session	Topics
Unit – 1 (15 Hours)	अव्ययानि, परस्मैपदम्, परिचयः
	परिचयः, सः-एषः/सा-एषा/तत्-एतत्, प्रथमाविभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Introduction, Pronouns
	अस्ति-नास्ति, अत्र-तत्र-सर्वत्र, आम्/वा/न, अहम्/भवान्/भवती Conversation, Adverbs, Pronouns
	षष्ठी विभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Genitive case दिग्वाचकानि अव्ययानि (पुरतः, पृष्ठतः, वामतः, दक्षिणतः, उपरि, अधः, अन्तः) Directions
	आवश्यकम् / मास्तु / पर्याप्तम् / धन्यवादः Conversation, वर्तमानकालः (लट्लकारः) परस्मैपदम् Present Tense
	आज्ञाप्राथनादयः Imperative Sentences with Vocative case शरीरावयवाः Introduction of Body Parts
	सङ्ख्या (1-100) Numbers, समयः Clock क्रियापदस्य विभज्य प्रयोगः Use of verbs with ease
	सप्तमी विभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Locative case कदा When

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Syllabus for M. A. in Hindu Studies, 1st Semester

Branch: MH

Branch Code: 01

Subject Name: Parichayatmak Sanskrit

Subject Code: 1410104

With effective
from academic
year 2022-23

	कालवाचकानि अव्ययानि (अद्य, श्वः, परश्वः, प्रपरश्वः, ह्यः, परह्यः, प्रपरह्यः) Conversation, Days भूतकालः परस्मैपदम् (क्तवतु / लङ्लकारः/ स्म) Conversation, Past Participle, Past Tense, Mood of Continuous Past Tense
Unit – 2	व्याकरण
	उपसर्गाः Conversation, Use of prefixes with verbs द्वितीया विभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Accusative case
	भविष्यत्कालः (लृट्लकारः) परस्मैपदम् Conversation, Future Tense पञ्चमी विभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Ablative case तः - पर्यन्तम् Conversation, Use of “from – to” in sentences वारम् / अद्य आरभ्य शीघ्रम् / मन्दम् / सम्यक् / उच्चैः / शनैः Adverbs सम्बन्धकभूतकृदन्तः 'क्त्वा' प्रत्ययान्तानि Conversation, Participle सम्बन्धकभूतकृदन्तः 'ल्यप्' प्रत्ययान्तानि Conversation, Participle
Unit – 3	व्याकरण
	अव्ययानि (च / अपि / एव / इति / यत्) Conjunction and Indeclinable words चतुर्थी विभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Dative case किमर्थम् Conversation, Why? अव्ययानि (यदा-तदा / यथा-तथा / यत्र-तत्र) Indeclinable words अद्यतन / श्वस्तन / ह्यस्तन / पूर्वतन / इदानीन्तन Adjectives किन्तु / निश्चयेन / प्रायशः / खलु / अपेक्षया Conjunction and Indeclinable words तृतीया विभक्तिः (अजन्तशब्दाः, पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग-सर्वनाम - तत्, एतत्, किम्; अस्मद्, युष्मद्, भवत्) Conversation, Instrumental case हेत्वर्थकृदन्तः 'तुमुन्' प्रत्ययान्तानि Conversation, Participle
Unit – 4	व्याकरण
	अतः That's why

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Syllabus for M. A. in Hindu Studies, 1st Semester

Branch: MH

Branch Code: 01

Subject Name: Parichayatmak Sanskrit

Subject Code: 1410104

**With effective
from academic
year 2022-23**

	यतः Because
	सम्बोधनम् Imperative Sentences with Vocative case
	यद्यपि-तथापि Conjunction and Indeclinable words
	यदि-तर्हि Conjunction and Indeclinable words
	यावत्-तावत् Conjunction and Indeclinable words
	चेत् - नो चेत् Conjunction and Indeclinable words
	माहेश्वरसूत्राणि, सन्धिः स्वरसन्धयः - सवर्णदीर्घसन्धिः, गुणसन्धिः, वृद्धिसन्धिः, यणसन्धिः, यान्तवान्तादेशसन्धिः, पूर्वरूपसन्धिः व्यञ्जनसन्धयः - श्रुत्वसन्धिः, ष्टुत्वसन्धिः, जश्त्वसन्धिः, अनुनासिकसन्धिः, अनुस्वारसन्धिः विसर्गसन्धयः - सकारः, रेफः, लोपः, उकारः
	Project : (Credit:2) Sanskrit Bhasa Prayog
	REFERENCE BOOKS: 1. Keshav Bhikhaji Dhawale, An Easy Grammar of Sanskrit, S. B. Datar, Pub, Maharashtra, 2015 2. Ratnakar Narale, Sanskrit for English Speaking People, Prabhat